

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

Тошкент темир йўл муҳандислари институти
“Ўзбекистон темир йўллари” Акциядорлик жамияти

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича
ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018
йил «18» август даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талаблари Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп
этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
ҳамда таянч ОТМга тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1	Қўлланиш соҳаси	4
1.2	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
2.	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	5
2.1	Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	5
2.2.	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3.	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	Илмий фаолиятга қўйиладиган талаблар.....	10
3.3.	5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми	13

1. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «магистр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Мутахассисликнинг ўқув режа ва фан дастурлари	Магистр	2 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасалари учун мажбурий талаблар мажмуасини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда асосий ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

- магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги – олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида электр таъминотига оид махсус фанларни ўқитиш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш;

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ бошқармаларида, минтақавий темир йўлдаги электр тармоқларининг эксплуатациясини амалга оширувчи ташкилотларда, “Электр таъминоти” бошқармаси ва тармоқларида комплекс масалаларни ечиш.

1.2.2. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– электр станция ва нимстанциялардаги жараёнлар, асбоб-ускуналар, ўлчов назорат қурилмалари;

– тортувчи нимстанцияларнинг электр тизимлари;

– электр энергетика тизимлари;

– темир йўл транспорти электр таъминоти тизими;

– темир йўл транспорти электр таъминоти доирасидаги электротехника лаборатория ускуналари, трансформаторлар, электр тармоқлари;

– илмий-тадқиқот жараёни;

– ўқув жараёни.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

илмий-тадқиқот фаолияти;

– лойиҳавий-конструкторлик-технологик фаолият;

– ташкилий-бошқарув фаолияти;

– олий, малака ошириш, қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);

– консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълимни давом эттириш имкониятлари

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларда катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

2. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- миллий маънавий ва умуминсоний кадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;

- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши;

- шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллаш олиши;

- янги билимларни мустақил ўзлаштириши олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;

- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;

- ўз фаолиятида меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;

- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланиши бўлиши;

- касбий фаолиятда ўзлаштирилган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;

- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши;

- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;

- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши;

- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;

- патент олиш учун иш меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши;

- давлат, нодавлат ва ношароит ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

2.2. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- касбий фаолият соҳасининг ихтисослигига мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиши;

- темир йўл транспорти тизимлари амалий масалаларини ечиш учун янги технологияларни ва дастурлар пакетларини қўллаши;

- ўтказилаётган илмий-тадқиқот лойиҳалари мавзуси бўйича моделлар, алгоритмлар, услублар, дастурий ечимлар, инструментал воситаларни тадқиқ қилиши ва ишлаб чиқиши;

- экспериментал тадқиқотлар ўтказиши ва уларнинг натижаларини қайта ишлаши;
- илмий-техникавий ҳисоботлар ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиши;
- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиши;
- илмий семинарларда, илмий-техникавий конференциялар ишида иштирок этиши;
- илмий-техникавий мавзуларга мос журналларга мақолалар тайёрлаши лозим.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:

- темир йўлни электрлаштиришда: контакт тармоғи элементлари ва қурилмаларини ишлаб чиқариш, дастлабки қайта ишлашнинг рационал технология ва техник воситаларини танлаш, намунавий технологик хариталарни ишлаб чиқиш; уларнинг ишчи қисмлари ва деталларини лойиҳалаштириш ва конструкциясини ишлаш;

-намунавий автоматлаштирилган технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

-амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;

-электрлашган темир йўл жиҳозларига таъмирлаш технологияларини ишлаб чиқиш ва таҳлил қилиш ҳамда янги технологияларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- лойиҳаларни бошқариш, ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириши, бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиши, лойиҳа жамоасини бошқариши;

- e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитишни ташкил этиши ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириши;

- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиши;

- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириши;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиши;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш электр ҳаракат таркиби ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиши лозим.

Лойиҳалаш-конструкторлик-технологик фаолиятида:

темир йўл транспорти электр таъминоти тизимлари ускуналари ва жиҳозлари лойиҳасини ишлаб чиқиши;

- бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информатсион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва тадқиқ қилиши;

- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиши ва уларни қўллаши;

- илмий ва амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиши;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши лозим.

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълим тизимида педагогик фаолиятда (ўрнатилган тартибда):

- ўқув фанларини ўқитиш услубиётини эгаллаши;

- электрон ўқитиш усуллари эгаллаши;

- олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича

назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиши;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиши;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириши;

- ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиши;

- мустақил таълим ва ижодий изланиш натижасида ўқитилаётган фан, ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориши;

- узлуксиз таълим тизимининг, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларини ишлаб чиқишда иштирок этиши лозим.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- темир йўл транспорти электр таъминоти соҳасида мутахассислик бўйича мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиши;

- темир йўл транспорти электр таъминоти соҳасида магистр тайёрлаш мутахассислигига мос бўлган мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиши;

- мутахассисликка мос мавзу бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиши лозим.

3. 5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бакалаврият таълим йўналишининг ўқув режаси ва фанлар дастурлари билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабалар томонидан куйидаги мажбурий блоклар ўзлаштирилишини назарда тутиши зарур:

- умумметодологик фанлар;

- мутахассислик фанлари;

- илмий фаолият.

Ўқув режа ва фанлар дастурлари мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режа ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжини ҳамда узвийлик ва узлуксизлик тамойилларини ҳисобга олиши керак.

ОТМлар ўқув режа ва фан дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда янгилаб туриши лозим.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ томонидан битирувчиларнинг умуммаданий компетенцияларини (ижтимоий ўзаро таъсир, ўз-ўзини ташкил қилиш ва бошқариш, тизимий-фаолият тавсифидаги компетенцияларни) шакллантиришдаги имкониятлари аниқланган бўлиши керак. ОТМ ўзининг ижтимоий-маданий муҳитини шакллантиришга, шахснинг ҳар томонлама ривожланиши учун зарур бўлган шароитларни яратишга масъул.

ОТМ ўқув жараёнини ижтимоий-тарбиявий ривожлантиришга, талабаларнинг ижтимоий ташкилотлар ишида, спорт ва ижодий тўғаракларда, магистрларнинг илмий жамиятларида иштирокига кўмаклашиши лозим.

Компетентли ёндашувни амалга ошириш, ўқув жараёни машғулотларини ташкил этишда фаол ва интерфаол (компьютер симуляторлари, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятларни кўриб чиқиш ва ҳ.к.) шаклларни ўтказишни, талабаларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида қўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишнинг самарали стратегиялари, методлари ва услубларини кенг қўллашни назарда тутиши керак.

Фанларнинг ўқув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан таништиришга, талабалар учун танлов фан (модул, курс) лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ ўқув режа ва фан дастури ўқув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни қамраб олиши керак.

Магистратура мутахассислиги ўқув режасига мувофиқ равишда яқиний давлат аттестацияси ва магистрлик диссертациясининг ҳимояси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган мутахассисликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун магистрантларнинг илмий амалиёт (стажировка)лари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Умумметодологик фанлар блоки:

илмий-тадқиқот методологияси, илмий тадқиқотлар асослари, тадқиқот жараёнини тавсифлаш, ҳулосаларни таърифлаш ва олинган натижаларни баҳолаш, эмпирик ва назарий тадқиқот усулларини фарқлаш, кенгайтирилган тадқиқот режасини ишлаб чиқиш, фундаментал, амалий, инновацион лойиҳаларнинг бир-биридан фарқини билиши;

таълимга технологик ёндашув, ўқув мақсадларини аниқлаштириши, педагогик фаолиятни оқилона режалаштириши ва ташкил этиши;

амалий хорижий тилни ўзлаштириши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг магистратура мутахассисликлари ўқув режаларидаги умумметодологик фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мутахассислик фанлари блоки:

-муайян мутахассислик бўйича назарий ва амалий билимларни, ўқув ва кўникмаларни шакллантириши;

- мутахассислик бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдалана олиш кўникмаларини ривожлантириши;

- магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндошиш борасидаги илмий билимлар, амалий ўқув ва кўникмаларни таъминлаши керак.

магистратура мутахассислиги бўйича назарий ва амалий билимларни, ўқув ва кўникмаларни шакллантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва

тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий маҳорат ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Илмий фаолият блоки илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини, талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Танлов фанлари:

Танлов фанлари таркиби ва мазмуни соҳа бўйича республика ҳамда хориждаги етакчи мутахассис-олимларнинг муаллифлик курслари ва муаммоли маърузалари асосида, фан, иқтисодиёт, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талаблари асосида шакллантирилади ҳамда белгиланган аудитория соатларининг машғулот турлари бўйича тақсимоти ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Курс ишига қўйиладиган талаблар

Курс иши мавзулари масъул кафедра қарори билан мутахассислик фанлари доирасида белгиланиб мазкур фан бўйича олинган билимларни бойитишга хизмат қилиши керак.

3.2. Илмий фаолиятга қўйиладиган талаблар:

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини, магистрлик диссертациясини тайёрлашни, илмий семинар ва илмий амалиёт (стажировка)ни назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

Илмий-тадқиқот иши ОТМнинг илмий-тадқиқот лабораторияларида, академик ва соҳа илмий-тадқиқот институтларида, корхона ва ташкилотларнинг тадқиқот бўлинмаларида ўтказилади.

Илмий-тадқиқот ишларни таълим муассасаларида, илмий марказларда, чет эл мамлакатларининг корхоналари ва ташкилотларида икки тарафлама ёки бошқа битимлар асосида ўтказишга рухсат этилади.

Илмий-тадқиқот ишининг ҳажми, ташкилий ва илмий-методик таъминланиши кадрлар буюртмачиларининг талабларини ҳисобга олган ҳолда кадрлар тайёрловчи кафедра томонидан ишланган дастурда белгиланади;

Илмий-тадқиқот иши:

– магистратура мутахассислиги бўйича объектлар ва жараёнларнинг намунавий моделлари ва уларни тадқиқ қилиш методикаларини ўрганиш;

– экспериментал тадқиқотларни бажаришда қўлланиладиган стендлар, замонавий аппаратуралар ва бошқа жиҳозларни ўрганиш ва баён қилиш;

– ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотларни ўтказиш;

– экспериментал тадқиқотлар натижаларига ишлов бериш, уларни таҳлил қилиш ва акс эттириш, хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш, тавсияларни ишлаб чиқиш;

– мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини шакллантириш;

– фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланишни назарда тутати.

Илмий-педагогик ишга бўлган талаблар

Илмий-педагогик иш ОТМ ҳамда малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида ўтказилади. Шунингдек, мутахассислигига мос ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасасида ҳам ўтказилиши мумкин. Илмий-педагогик иш икки тарафлама ва бошқа битимлар асосида хориж мамлакатлари олий таълим муассасаларида ҳам ўтказилиши мумкин.

Илмий-педагогик иш:

– замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириш;

– ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш, ўқув ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим;

шунингдек:

– махсус фанлар бўйича машғулотларнинг ҳар хил турлари: маърузалар, лаборатория ишлари, амалий ва бошқа машғулотларни ўтказиш бўйича стажировка;

– маъруза матнлари ва машғулотларни ўтказиш режаларини тузиш;

– янги педагогик ва ахборот технологияларни ўрганиш ва қўллаш;

– талабалар билимини баҳолашда рейтинг-назорат тизимини қўллаш;

– талабалар мустақил ишини ташкилий ва ўқув-методик таъминлашни ўрганиш;

– услубий кўрсатмаларни тузиш;

– тарбиявий ишларни ўтказишни назарда тутати.

Магистрлик диссертациясига бўлган талаблар

Магистрлик диссертацияси мавзулари соҳанинг ривожланиш истиқболи ва фан, таълим, техника, технология, иқтисодиётдаги замонавий ютуқлар ҳамда кадрлар буюртмачиларининг талабларини ҳисобга олган ҳолда олий таълим муассасасининг мутахассислар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Магистрлик диссертацияси мавзусини танлаш ва илмий раҳбарни тайинлаш биринчи ўқув йилининг биринчи икки ойи давомида амалга оширилади. Ишнинг бажарилиши мос мутахассислик бўйича фан доктори илмий даражаси ёки мутахассислар тайёрловчи кафедра бўйича ушбу таълим муассасасида фаолият кўрсатувчи илмий даража ва илмий унвонга эга бўлган ўқитувчи илмий раҳбарлигида бажарилади. Илмий маслаҳатчилар сифатида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари, конструкторлик бюrolари ҳамда ишлаб чиқаришнинг юқори малакали мутахассислари таклиф қилиниши мумкин.

Магистрлик диссертациясининг мазмуни *тизимлаштирилган кўринишда* илмий-тадқиқот (ёки илмий-техникавий ечим) нинг дастлабки асосларини, унинг бажарилиб боришини ва олинган натижаларини қайд қилиши керак. Бунда илмий асослар (ёки илмий-техникавий ечимлар) ҳар тарафлама таҳлил қилиниши, мавжуд муқобил вариантларда кўриб чиқилиши ва улардан бирининг танланишига асосланиши лозим.

Магистрлик диссертацияси натижалари бўйича олинган маълумотни матн ёки кўرғазмали материал кўринишида мустаҳкамланади, унда муаллиф томонидан мавзунинг назарий ёки амалий аҳамияти исботланади. Матн ва кўрғазмали материал *ҳажми ва мазмунининг тавсифи* магистрлик диссертацияси мавзусининг йўналиши (илмий ёки илмий-техникавий) ва мутахассислар буюртмачилари талабларига боғлиқ ҳолда мутахассислар тайёрловчи кафедра томонидан белгиланади.

Белгиланган муддатда бажарилган магистрлик диссертацияси Давлат аттестацияси комиссиясига: илмий раҳбар *хулосаси*, соҳа бўйича илмий ходим ёки мутахассиснинг *ташқи тақриси* ва мос мутахассисликнинг магистр таълим дастури бўйича шахсий режа бажарилганлиги ҳақидаги *маълумотнома* билан бирга тақдим этилиши лозим.

Магистрлик диссертацияси Давлат аттестация комиссияси ва жамоа олдида очик ҳимоя қилинади.

Илмий семинарга бўлган талаблар

Илмий семинар магистратура талабаларида тадқиқот ишларини олиб бориш ва магистрлик диссертацияларини тайёрлаш кўникмаларини шакллантиришга, магистрантнинг назарий-методологик тайёргарлигини чуқурлаштириш ва йўналтиришга, илмий-тадқиқот фаолияти технологияларини амалий эгаллашларини таъминлашга йўналтирилган. Илмий семинарнинг асосий мақсади магистратура талабаларида илмий коммуникация кўникмасини шакллантириш, илмий-тадқиқот иши натижаларини унинг

турли босқичларида муҳокомасини ташкил этишдан иборат. Илмий семинар ОТМ да ёки ЎзФА ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида 1, 2, 3 семестрлар мобайнида ўтказилади.

Илмий семинар:

– магистрлик диссертацияси мавзуи бўйича манбаларни (дарсликлар, ўқув қўлланмалар, илмий монографиялар, мақолалар, маърузалар, услубий адабиётлар ва х.к.) ўрганиш;

– маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

– амалга оширилган тадқиқотлар натижалари бўйича маъруза тайёрлаш ва илмий семинарда маъруза қилишни назарда тутати.

Илмий амалиёт (Стажировка).

Илмий амалиёт илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини бажариш жараёнида амалга оширилади. Илмий амалиёт (Стажировка) магистратура мутахассислиги бўйича мақсадли касбий таълим ўқув режа ва дастурларини ўзлаштириш, магистратура талабаларида илмий-тадқиқот компетенцияларини шакллантириш, таълимни фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциясини ривожлантириш йўли орқали магистрлар энг янги илмий-техник ривожланишдаги ютуқлар ҳамда иқтисод, фан, техника, маданият ва соғлиқни сақлаш тармоқларидаги замонавий техника ва технологиялар базасида илмий тадқиқот ишлари, тақозо этганда индивидуал илмий изланиш ва тажриба-синовларни ўтказиш мақсадида ташкил этилади.

Илмий амалиёт (Стажировка):

– илмий тадқиқот олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириши;

– табиий ва ижтимоий-иқтисодий географиянинг бошқа соҳа ва тармоқларидаги замонавий техника ва технологияларда қўлланилиши билан таништириши;

– амалий касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириши;

– касбга самарали мослашувни таъминлаши лозим.

Бунда илмий амалиёт (стажировка)га йўлланган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида ҳам бажариши кўзда тутилади. Ушбу ҳолатда стажировкани ташкил этиш тартиб-қоидалари амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжат (Низом) асосида олиб борилади.

3.3. 5A310201 – *Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари ва фанлар дастури мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошланғич босқичи сифатида мутахассислик бўйича чуқур фундаментал ва амалий билимлар беришни кўзда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аниқланади. Талабаларнинг академик гуруҳлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 40 фоизи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Магистратура мутахассисликлари унинг ўқув режаларига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий таълим ва илмий фаолият	54 ҳафта
Аттестациялар	7 ҳафта
Таътиллар	18 ҳафта
Илмий амалиёт (стажировка)	21 ҳафта
Жами	100 ҳафта

Таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар ёки интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабаларнинг мустақил таълими кўзда тутилади.

Ўқиш даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши зарур:

назарий таълим- 30-45 %;

аттестация - 4-7 %;

таътиллар - 15-20 %;

илмий фаолият - 55-70 %.

Илмий фаолият магистратура талабасининг яқка тартибдаги календарь иш режаси асосида амалга оширилади ва қуйидагиларга бўлинади:

илмий тадқиқот иши, илмий-педагогик иш ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш – 40-50 %;

илмий семинар - 10-15 %.

Илмий амалиёт (стажировка) - 35-45 %.

Назарий таълим ҳажми магистратура мутахассислигига қараб қуйидаги тарзда фанлар блоклари бўйича тақсимланади:

умумметодологик фанлар - 16,0 %;

мутахассислик фанлари - 54,0 %;

танлов фанлари - 30,0 %.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

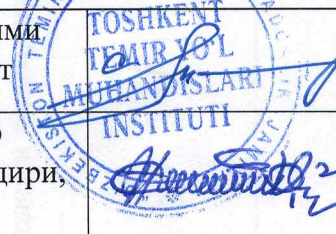
ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

электр тармоқлари, сифат кўрсаткичлари, реактив қувват, тармоқ номинал кучланиши, иккиламчи тизимлар, тизим турлари, тизим структураси, хотира элементлари, чидамлилиқ, математик модель, ҳимоя, авария ҳолатлари, реле, оператив ток, электр таъминот тизими, элементларнинг синфланиши, телебошқарув, телесигнализация, изоляция турлари, юқори кучланиш, индуктивлик, куч трансформаторлари, юклама графиги, қувват коэффициенти, симметриклаш, компенсация турлари.

Ижодий гуруҳ раиси ва аъзолари

Ижодий гуруҳ раиси ва ўринбосари

Ижодий гуруҳ раиси	Шаумаров С.С.	Раис, Магистратура бўлими бошлиғи, т.ф.н., доцент	
Ижодий гуруҳ раиси ўринбосари	Амиров С.Ф.	“Темир йўллар электр таъминоти” кафедраси мудир, т.ф.д., проф.	

Ижодий гуруҳ аъзолари

Т/р	Ўқув фанлари (курслар)и нинг номи	Таянч ОТМдан		Турдош ОТМдан, асосий кадрлар истеъмолчиларидан	
		Ф.И.Ш., лавозими, илмий даражаси ва унвони	Имзо	Ф.И.Ш., лавозими, илмий даражаси ва унвони	Имзо
2.00	Мутахассислик фанлари				
2.01	Электр таъминоти тизимини автоматлаштириш ва релели ҳимоя	Бедрицкий И.М., техника фанлари номзоди, доц.		Таслимов А.Д., техника фанлари номзоди, доц.	
2.02	Юқори тезликдаги магистралларнинг электр таъминоти	Турдибеков К.Х., техника фанлари номзоди, доц.		Таслимов А.Д., техника фанлари номзоди, доц.	
2.03	Юқори тезликдаги контакт тармоғи линиясидаги электродинамик жараёнлар	Суллиев А.Х., техника фанлари номзоди, доц.		Гойибов Т.Ш., техника фанлари доктори, проф.	
2.04	Тортиш электр таъминоти объектларининг техник ҳолатини диагностика ва назорат	Якубов М.С., техника фанлари номзоди, проф.		Гойибов Т.Ш., техника фанлари доктори, проф.	

Тошкент темир йўл муҳандислари институти

5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти магистратура мутахассислиги учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари
(касбий компетентлик) талаблари

т/р	Магистратура мутахассислиги		Магистратура таълим мутахассисликлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура таълим мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетентлик) талаблари
	шифри	номи	
1	5A310201	5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)	<p>Касбий фаолиятнинг соҳалари:</p> <p><i>5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги</i> – фан ва техника жабҳасидаги таълим йўналиши бўлиб, у темир йўл транспортида электр ҳаракатланувчи таркибни ишлатиш учун мўлжалланган механик ва электромеханик қурилмаларни ишлаб чиқариш ҳамда механик ва электромеханик қурилмаларидан фойдаланиш, уларга техник хизмат кўрсатиш ва уларни таъмирлашнинг самарали жараёнларини таъминлашга йўналтирилган усуллар ва воситалар мажмуини қамраб олади.</p> <p>Касбий фаолиятнинг объектлари:</p> <p>Темир йўл транспорти электровоз ва электр поездлар, махсус ҳаракат таркиблари, транспортни бошқариш, локомотив деполари ва таъмирлаш корхоналарининг технологик жараёнлари, электр таъминот тармоқлари ва тизимларидан фойдаланиш.</p> <p>Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолияти соҳаларида кўшимча ва ўзгаришлар киритиш мумкин.</p> <p>Касбий фаолияти турлари:</p> <ul style="list-style-type: none">– илмий-тадқиқот фаолияти;– лойиҳавий-конструкторлик-технологик фаолият;– таъшикий-бошқарув фаолияти;

– олий, малака ошириш, қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълим тизимида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);

– консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

Касбий фаолиятнинг умумий малака талаблари:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши;
- ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт куриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;
- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ходисалар ҳақида яхлит тасаввурга, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши;
- шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллаш олиши;
- янги билимларни мустақил ўзлаштириш олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;
- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;
- ўз фаолиятида меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;
- касбий фаолиятда ўзлаштирилган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;
- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши;
- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

			<ul style="list-style-type: none"> - бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилятига эга бўлиши; - интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши; - педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши; - таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши; - темир йўл тизимларида(электр таъминоти) соҳасидаги илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши; - патент олиш учун иш меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши; - темир йўл тизими соҳасида давлат, нодавлат ва ноижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим. - темир йўл тизимларида (электр таъминоти) соҳасида илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш қобилятига эга бўлиши; - темир йўл тизимларида соҳасида ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш қобилятига эга бўлиши лозим. - темир йўл тизимларида соҳасида намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаши; - илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиши; - касбий этика кодексига риоя қилиши лозим. - темир йўл тизимларида соҳасида лойиҳаларни бошқариш, ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш, фавқулдда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш, лойиҳа командасини бошқариш қобилятига эга бўлиши; -e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитишни ташкил қилиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш қобилятига эга бўлиши лозим. - темир йўл тизимларида соҳасида бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва тадқиқот қилиши; - темир йўл тизимида (электр таъминоти) соҳасида намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш қобилятига эга бўлиши; - илмий ва амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш малакаларига эга бўлиши; - темир йўл тизимида (электр таъминоти) соҳасида янги инновацион лойиҳалар ва технологик жараёнларни тадбиқ қилинишини ташкил қилиш қобилятига эга бўлиши лозим. - олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини, жумладан ўқув устахоналарида ўтказиш қобилятига эга бўлиши; -ўқув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаши; замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш қобилятига эга бўлиши;
			<p style="text-align: right;">- ўқитилаётган</p>

			<p>фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик хужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш қобилиятига эга бўлиши; -ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиши;</p> <p>- мустақил таълим ва ижодий кидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа соҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятига эга бўлиши; - электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиш учун ўқув-методик мажмуаларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши;</p> <p>- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий хужжатларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.</p> <p>- мутахассислик бўйича темир йўл тизимида (электр таъминоти) соҳасида мавжуд ҳолатнинг аналитик шарҳини ишлаб чиқиш; - мутахассислик бўйича темир йўл тизимида (электр таъминоти) соҳасида мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳларини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.</p>
--	--	--	---

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
“Электр таъминоти бошқармаси” бошлиги:

М.М. Сулайманов

“Темир йўллар электр таъминоти” кафедраси мудир:

С.Ф. Амиров

**5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги учун ишлаб чиқилган
малака талаблари ва ўқув режасига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратур мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқишда куйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланган:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 2 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури” ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қароридан ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”.

Малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқишда магистратур мутахассислиги битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Ушбу малака талаблари ва ўқув режаси “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари ва ўқув режаси халқаро тажриба, тех технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодиёти шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амал қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузили эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳи олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фао сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъ қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги – унинг бажарилишини назорат ки меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари ино олинган бўлиб, магистратура мутахассислигининг малака талабларини и чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистр мутахассислиги малака талаблари ва ўқув режасига тажрибада текширу ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг и меъёрлари киритилди;

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтис тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технолог маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденциялар келиб чиқиб, транспорт соҳаларининг модернизациялашув шаро кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига т жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат т стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар б уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

**Тошкент темир йўл муҳандислари
институти ўқув ишлари бўйича проректори,
т.ф.н., доцент**

Ф.Ф. Карим

**Тошкент темир йўл муҳандислари институти
“Темир йўллар электр таъминоти”
кафедарси мудири т.ф.д., проф.**

С.Ф. Амиров

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратура давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидаги бошқа малака талаблари билан қиёсий таққослаш

Магистратурада таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	University of Birmingham (UK) Университет Бирмингема (Великобритания)	BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY (CZ) Технический университет Брно (Чехия)
1.	Бошланиши	4 йил бакалавриятдан сўнг	4 йил бакалавриятдан сўнг еки 5 йилли инженер диплом билан	4 йил бакалавриятдан сўнг
2.	Давомийлиги	2 йил	120 кредит (за 1 года)	280 кредит (за 2 года)
3.	Таълим олувчилар сони	1-6	3 ва ундан ортиқ	15 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Тошкент темир йўл мухандислари институти, «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ, Минтакавий темир йўл узел ва станциялари	Англия давлат темир йўл университети, минтакавий темир йўл узел ва станциялари	Университет, университетдаги лабораториялар ва электр транспорти таъминоти объектлари.
5.	Таълим берувчилар	Темир йўллар электр таъминоти ва электротехника фанлари бўйича илмий даражасига эга бўлган фан доктори, доценти ёки фан номзоди, ҳамда «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ сининг тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилари, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича тор доирадаги мутахассислар	Англия давлат темир йўл университети факултетлари профессор ўқитувчилари, ҳамда тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилари, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича тор доирадаги мутахассислар .	Университетдаги транспорт факултетлари профессор ўқитувчилари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура бўлими, тайёрлаш кафедраси мудири, таълим берувчи профессор-ўқитувчилар	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура ва докторантура бўлими профессор – ўқитувчилари, таълим берувчи профессор-ўқитувчилар	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура бўлими профессор ўқитувчилар

Магистратурада таълим жараёнинг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	University of Birmingham (UK) Университет Бирмингема (Великобритания)	BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY (CZ) Технический университет Брно (Чехия)
1.	Назарий таълим	Асосий қисми аудитория (маъруза, амалий, лаборатория, курс лойиҳа иши) ва мустақил таълим кўринишида асосий базада - Тошкент темир йул муҳандислари институтида, қисман амалиёт ўтиладиган ташкилотларда ўтказилади	Асосан лекция ва семинар дарслари, кичик конференциялар кўринишида ўтказилади, ҳамда қисман амалиёт ўтиладиган ташкилотларда ўтказилади.	Асосий қисми транспорт электр таъминоти йуналиш бўйича маъруза курслари кўринишида ўтказилади.
2.	Амалий таълим	Ўқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ сининг бошқарма ва Марказларида, станция ва нимстанцияларда ҳамда ЭЧ унитар корхоналарида.	Ўқув дастурида кўрсатилган цикллар кўринишида асосий кампусида ва унинг филиалларида амалга оширилади.	Университет қошидаги электр таъминоти муассасалари, кафедралари ва бошқа чет давлат кампусларида цикллар кўринишида амалга оширилади.
3.	Илмий-тадқиқот ишлари	Магистратурада таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича диссертация ишини асосан ТошТЙМИда амалга оширади. Илмий даражага эга бўлган фан доктори, доценти ёки фан номзоди, ҳамда «Ўзбекистон темир йўллари» АЖсининг тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассислари илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда	Магистратура талабалари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси кейинги босқичда фан намзодлиги илмий ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Магистратурада ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Талабанинг мустақил илмий иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университет-нинг профессор-ўқитувчилари раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида магистратура талабаси рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштирок этиши ва илмий иш мавзуси бўйича журнал-ларга мақола ёзиши мумкин.

		иштирок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар. Бундан ташқари магистрант-лар таълим жараёнида педагогик иш билан машғул бўладилар.		
4.	Мустақил таълим	Магистрантларнинг мустақил иши ўқув режасидаги муайян фанни ўзлаштириш учун белгиланган ўқув жараёнининг ажралмас қисми бўлиб, билимларни мустақил ўзлаштириш кўникмаларини шакллантириш ва замонавий ахборот манбаларидан самарали фойдаланишга йўналтирилади.	Магистрантлар ўқув ва компьютер залларида барча шарт-шароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин.	Магистратура талабалари университет қошидаги электр таминоти ва транспорт кафедраларида барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Магистрантларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Магистрантларнинг назарий билимлари тест саволлари орқали баҳоланади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда цикл давомида кузатиш, ҳамда мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Якуний давлат имтиҳон саволларига ёзма ва оғзаки жавоб бериш кўринишида амалга оширилади.	Магистрантларнинг жорий билими, компетенцияси ва ўзлаштириши оралик тест саволлари орқали, билимларни даврий оғзаки кўринишда текшириш, цикллар бўйича ҳар ярим йилда ёзма тест кўринишида амалга оширилади. Ўқув дастури сўнгида магистратура талабалари мутахассис-лик бўйича барча назарий ва амалий билимларни ўз ичига олган ёзма имтиҳон топширадилар.

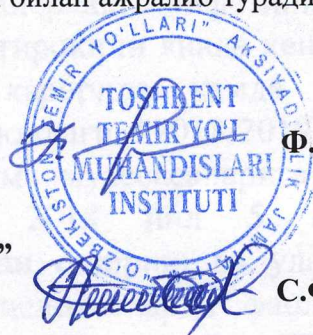
Магистратурада таълим жараёнинг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	University of Birmingham (UK) Университет Бирмингема (Великобритания)	Муддати	BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY (CZ) Технический университет Брно (Чехия)	Муддати
Юқори тезликли линия контакт тармоғидаги электродинамик жараёнлар	20 hafta	Техника воситаларидан фойдаланиш ва поездлар ҳаракатини таъминлаш	20 hafta	Амалий механика	20 hafta
Тортиш электр таъминоти объектларининг техник ҳолати диагностикаси ва назорати	20 hafta	Темир йўл контакт тармоқлари ва электр узатиш линиялари	22 hafta	Электр таъминоти тизимларини математик моделлаштириш	23 hafta
Электр таъминоти тизимини автоматлаштириш ва релели ҳимоя	20 hafta	Электр таъминоти тизимларини автоматлаштириш	22 hafta	Улчаш тизимлари	23 hafta
Темир йўл транспорти корхоналарининг электр таъминоти	20 hafta	Юқори тезликдаги таркиб ҳаракатини ташкил этиш	22 hafta	Ишончлик ва хавфсизлик назарияси	23 hafta
Ўта кучланиш ва изоляция	20 hafta	Компьютер инжинерлиги	22 hafta	Интеллектуал транспорт тизимлари	23 hafta

Изоҳ:

Электр таъминоти мутахассислиги ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикасида, балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатларида Электр таъминоти тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилиш ва мукамаллаштиришни талаб қилмоқда. Юқорида келтирилган маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, темир йўл транспортида, “Электр таъминоти” мутахассислиги давлат таълим стандарти жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

**ТошТЙМИ ўқув ишлари
бўйича проректори,
т.ф.н., доцент**

Ф.Ф. Каримова

**“Темир йўллар электр таъминоти”
кафедраси мудири, т.ф.д., проф.**

С.Ф. Амиров

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича
Мувофиқлаштирувчи Кенгаш
5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги учун ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаси
бўйича ўқув-услубий бирлашмаси 8-сонли баённомасидан

КЎЧИРМА

Тошкент ш.

“14” июл 2018 й.

Ўқув-услубий бирлашма раиси: – С.М.Туробжонов
Ўқув-услубий бирлашма котиби: Н. Мамбетов

Қатнашдилар:- ўқув-услубий бирлашма раиси, аъзолари –7 нафар ва таклиф этилганлар 6 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И

3. 5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги учун ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаси муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси С.М.Туробжонов:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни

амалга ошириш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқиладиганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилаётган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: М.Х. Расулов – Тошкент темир йўл муҳандислари институти ректори, т.ф.н..доцент, Ф.Ф.Каримова – Тошкент темир йўл муҳандислари институти ўқув ишлари бўйича проректор т.ф.н..доцент, А.Т. Таслимов – Тошкент Давлат техника университети “Электромеханика ва электротехнологиялар” кафедраси мудирлари, С.Ф. Амиров - “Темир йўллар электр таъминоти” кафедраси мудирлари т.ф.д., профессор, кафедраси мудирлари сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Бирлашма раиси, С.М.Туробжонов – Тошкент темир йўл муҳандислари институти ва турдош ОТМлари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда республикамизда транспорт ва хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислохотлар тўлиғича ўз аксини топган деб ўйлайман. Шунинг учун муҳокамага қўйилган барча малака талаблари ҳамда ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини хизматлар билим соҳаси бўйича ўқув методик бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Магистратура мутахассислиги: 5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш

бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори” га мувофиқ **5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги** бўйича малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. 5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларининг лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари ва манфаатдор вазирликлар (идоралар) ва асосий иш берувчи корхоналар, Фанлар академиясининг тармоқ илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг малака талаблари, “Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари” ҳамда мутахассислар “Тақризлари” билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова этилган).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар малака талабларининг яратилишида инобатга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган малака талаблари в ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

Бирлашма котиби

С.М. Туробжонов

Н. Мамбетов

“Ўзбекистон Республикаси Президентининг: 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) бакалаврият таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“ ___ ” _____ 2018 йил

Қатнашдилар:

1. “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти бошқаруви раиси ўринбосари – Э.Ш.Кадиров;
2. Тошкент темир йўл муҳандислари институти ректори, т.ф.н., доцент – М.Х. Расулов;
3. Тошкент темир йўл муҳандислари институти ўқув ишлари бўйича проректори, т.ф.н., доцент – Ф.Ф.Каримова;
4. Тошкент Давлат техника университети ректори, т.ф.д. – С.М.Туробжонов;
5. Тошкент темир йўл муҳандислари институти “темир йўллар электр таъминоти” кафедраси мудири, т.ф.д., проф. С.Ф.Амиров;
6. Тошкент темир йўл муҳандислари институти “Электромеханика” факультети декани, т.ф.н., доцент – Я.О.Рузметов;
7. Тошкент Давлат техника университети “Электр таъминоти” кафедраси мудири, т.ф.н., доцент – А.Т. Таслимов.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш

чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги *5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* бакалаврият таълим йўналиши бўйича ўқув режаси ва малака талаблари муҳокамаси:

Сўзга чиқди: Э.Ш.Кадиров – Маълумки, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторини таҳлил қилиш жараёнида баъзи таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари ўзгартирилди. Шунинг учун мазкур йўналиш ва мутахассисликлар бўйича ишлаб чиқилган ўқув режа ва малака талабларини яратиш зарурияти туғилди. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ *5А310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги бўйича ўқув режа ва малака талабларини ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида ахборот берди, уни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган ўқув режа ва малака талаблари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради. Ушбу масала юзасидан институтда олиб борилаётган ва амалга оширилган ишлар билан танишиб чиқсак.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент темир йўл муҳандислари институтида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган *5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги малака талаблари ва ўқув режаси ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун тавсия этилсин.

2. Тошкент темир йўл муҳандислари институтида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган *5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги малака талаблари ва ўқув режаси ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси
Тошкент темир йўл муҳандислари
институти ректори

Котиб

М.Х. Расулов

С.Ф. Амиров

Тошкент темир йўл муҳандислари институтида

5A310201-Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“ _____ ” _____ 2018 й.

Биз куйида имзо кўювчилар – “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти “Электр таъминоти” бошқармаси бошлиғи М.М. Сулайманов, Тошкент темир йўл муҳандислари институти ректори М.Х. Расулов, Тошкент темир йўл муҳандислари институти “Темир йўллар электр таъминоти” кафедраси мудирлари – С.Ф. Амиров, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатор”ига мувофиқ 5A310201 – *Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги бўйича малака талабларини ишлаб чиқиладиганлиги ҳақида ахборот бердик, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу ишлаб чиқилган малака талабларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Юқоридаги магистратура мутахассислиги бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти, Тошкент Давлат техника университети ва бошқа кадрлар истеъмолчилари томонидан кўйилган талаблар инобатга олинган.

Таълим мутахассислиги бўйича ўқув режа ва малака талабларининг ишлаб чиқилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, “Ўзбекистон Республикаси Президентининг: 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш

тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлар Классификатори”га мувофиқ 5A310201 – *Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўқув режаси ишлаб чиқилган.

Мутахассислик бўйича малака талаблари ва ўқув режаси “Таълим тўғрисида” “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, “Ўзбекистон Республикаси Президентининг: 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларини ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган талабларга ҳамда олий таълим соҳасидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга ва халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

5A310201 – *Электр таъминоти (темир йўл транспорти)* мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ
“Электр таъминот” бошқарма
бошлиғи

М.М. Сулайманов

Тошкент темир йўл муҳандислари
институтининг ректори

М.Х. Расулов

Тошкент темир йўл муҳандислари институти
5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги учун тайёрланган малака талаблари ва ўқув режасига

ТАҚРИЗ

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада билим олишни таъминлайдиган малака талаблари ва ўқув режаси тайёрланиши республикамизда малакали кадрлар тайёрлаб беришда муҳим аҳамиятга эга.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ корхоналари учун малака талаблари ва ўқув режаси даражасида малакали кадрлар тайёрлаш долзарб масала, мазкур малака талаблари ва ўқув режаси етакчи мамлакатлар стандартлари тажрибасига асосланиб ишлаб чиқилган.

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада таълим олишга зарур бўлган янги фанлари киритилган, улар бакалаврият босқичида ўтилган фанларни такрорламайди.

Малака талаблари ва ўқув режасида ўқишнинг меъёрий муддати, касбий фаолият соҳаси ва объектларнинг тавсифи, касбий фаолият турлари ва мослашув имкониятлари кенг ёритилган. Умумий малака талаблари ва ўқув режасида касбий ва ихтисослик бўйича бериладиган билимларга, фанлар бўйича ва кўникмалар ҳосил қилишга мўлжалланган талаблар тўғри қўйилган. Блокларга сезиларли даражада ўзгартиришлар киритилган.

Касбий тарйёргарлик курсларига алоҳида эътибор берилган ва унда мутахассисликлар бўйича курсларнинг мавжудлиги фанлар ўртасидаги узвийликни таъминлашга хизмат қилади.

Мутахассислик учун тайёрланган малака талаблари замон талабларига жавоб беради, ҳамда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаси замон талабларига жавоб беради ва уни асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

И. Каримов номидаги Тошкент Давлат техника университети “Электр станциялари тармоқлари ва тизимлари” кафедраси мудири, т.ф.д., проф.

Т.Ш. Гойилов

Тошкент темир йўл муҳандислари институти
5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги учун тайёрланган малака талаблари ва ўқув режасига

ТАҚРИЗ

5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада билим олишни таъминлайдиган малака талаблари ва ўқув режаси тайёрланиши республикамизда малакали кадрлар тайёрлаб беришда муҳим аҳамиятга эга.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ корхоналари учун малака талаблари ва ўқув режаси даражасида малакали кадрлар тайёрлаш долзарб масала, мазкур малака талаблари ва ўқув режаси етакчи мамлакатлар малака талаблари тажрибасига асосланиб ишлаб чиқилган.

5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада таълим олишга зарур бўлган янги фанлари киритилган, улар бакалаврият босқичида ўтилган фанларни такрорламайди.

Малака талаблари ва ўқув режасида ўқишнинг меъёрий муддати, касбий фаолият соҳаси ва объектларнинг тавсифи, касбий фаолият турлари ва мослашув имкониятлари кенг ёритилган. Умумий малака талаблари ва ўқув режасида касбий ва ихтисослик бўйича бериладиган билимларга, фанлар бўйича ва кўникмалар ҳосил қилишга мўлжалланган талаблар тўғри қўйилган. Блокларга сезиларли даражада ўзгартиришлар киритилган.

Касбий тарйёргарлик курсларига алоҳида эътибор берилган ва унда мутахассисликлар бўйича курсларнинг мавжудлиги фанлар ўртасидаги узвийликни таъминлашга хизмат қилади.

Мутахассислик учун тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаси замон талабларига жавоб беради, ҳамда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

Тошкент Давлат техника университети
“Электр таъминоти” кафедраси
мудир, т.ф.н., доц.

А.Д. Таслимов

Тошкент темир йўл муҳандислари институти
5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги учун тайёрланган малака талаблари ва ўқув режасига

ТАҚРИЗ

5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада билим олишни таъминлайдиган малака талаблари ва ўқув режаси тайёрланиши республикамизда малакали кадрлар тайёрлаб беришда муҳим аҳамиятга эга.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ корхоналари учун малака талаблари ва ўқув режаси даражасида малакали кадрлар тайёрлаш долзарб масала, мазкур малака талаблари ва ўқув режаси етакчи мамлакатлар стандартлари тажрибасига асосланиб ишлаб чиқилган.

5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистратурада таълим олишга зарур бўлган янги фанлари киритилган, улар бакалаврият босқичида ўтилган фанларни такрорламайди.

Малака талаблари ва ўқув режасида ўқишнинг меъёрий муддати, касбий фаолият соҳаси ва объектларнинг тавсифи, касбий фаолият турлари ва мослашув имкониятлари кенг ёритилган. Умумий малака талаблари ва ўқув режасида касбий ва ихтисослик бўйича бериладиган билимларга, фанлар бўйича ва кўникмалар ҳосил қилишга мўлжалланган талаблар тўғри қўйилган. Блокларга сезиларли даражада ўзгартиришлар киритилган.

Касбий тарйёргарлик курсларига алоҳида эътибор берилган ва унда мутахассисликлар бўйича курсларнинг мавжудлиги фанлар ўртасидаги узвийликни таъминлашга хизмат қилади.

Мутахассислик учун тайёрланган малака талаблари замон талабларига жавоб беради, ҳамда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

5А310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаси замон талабларига жавоб беради ва уни асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ
“Электр таъминот” бошқарма
бошлиғи

М.М. Сулаймонов

Анализ учебного плана по специальности 5А310201 – “Электроснабжение (железнодорожный транспорт)”

№	Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (действующий)	University of Birmingham (UK) Университет Бирмингема (Великобритания)	BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY (CZ) Технический университет Брно (Чехия)	Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (предлагаемый)	№
	Магистратура-Электроснабжение (железнодорожный транспорт)	Магистратура – Electrical and Railway Engineering. Инженерия электрифицированного железнодорожного транспорта	The Faculty of Electrical engineering and Communication. Магистратура - Инженерия электроэнергетики и электротехники	Магистратура-Электроснабжения (железнодорожный транспорт)	
	1512 часов (за 2 года)	120 кредит (за 1 года)	280 кредит (за 2 года)	1512 часов (за 2 года)	
	www.tashiit.uz	www.birmingham.ac.uk	www.feec.vutbr.cz	www.tashiit.uz	
	Предмет	Предмет	Предмет	Предмет	
Общие методологические дисциплины					
1-7	Предметы первого блока	-	-	Предметы первого блока	1-7
Специальные дисциплины					
8	Электромагнитная совместимость и проектирование электроустановок на предприятиях железнодорожного транспорта	-	The Power quality and EMC		
9	Энергоаудит и электрические сети на предприятиях железнодорожного транспорта	Intelligent Systems	-		
10	Релейная защита и автоматизация системы электроснабжения	Automation and protection of Electrical Power System	Automation of Power System	Автоматизация систем электроснабжения и релейная защита	8
11	Электроснабжение предприятий ж.д. транспорта	-	Power Systems	Электроснабжение высокоскоростных магистралей	9
12	Перенапряжения и изоляция	Electric Arc Application	High voltages Technology	Перенапряжение и изоляция	10
		Electrodynamics processes in the overhead line of high-speed railways	-	Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий	11
		Diagnostics in electricity industry	Diagnostics and electrical equipment	Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового	12

				электроснабжения	
Курсы по выбору					
14-15	Курсы по выбору			Курсы по выбору	
Комментарии					
	Обучение длится 2 года Общее количество часов 1512	Обучение длится 1 года (студент обязан пройти годовую практику на производстве или за рубежом). В среднем 120 кредитов общего обучения в год.	Обучение длится 2 года (студент обязан пройти годовую практику на производстве или за рубежом). В среднем 140 кредитов общего обучения в год.	Обучение длится 2 года. Общее количество часов 1512	
	Магистры выпускаемые кафедрой «Электроснабжение железных дорог» получают более теоретические знания, позволяющие им в последующем работать не только на производстве, но и в образовательных и научно-исследовательских организациях	Бирмингемский Университет является одним из известных Университетов Великобритании. В котором проводят обучения по направлению инженерия электрифицированных железных дорог. Во время учебы изучают основные электротехнические предметы, получают опыт в ряде вопросов железнодорожных систем и дисциплин.	Технический университет Брно, являясь ведущим университетом мирового значения (в ТОПе 150 мирового рейтинга), также уделяет большое значение обучению специалистов по направлению электроэнергетики и электротехники, за время учёбы они получают хорошие знания в теории, проектирование и в строительстве электрических сетей и систем и применяют на практике в различных отраслях.	Исходя из зарубежного опыта предлагается пересмотреть программы математических и естественнонаучных предметов и сделать их прикладными. Общеинженерные и специальные дисциплины пересмотреть с учётом мировой практики и потребностей реального сектора экономики нашей страны. В результате анализа усовершенствован 1 предмет, упразднены 2 предмета и добавлено 2 предмета, в результате чего количество предметов и учебных часов не изменилось).	

**Пояснения к
предложению:**

По второму блоку:

1. Исключить предмет "Электромагнитная совместимость и проектирование электроустановок на предприятиях железнодорожного транспорта";
2. Исключить предмет "Энергоаудит и электрические сети на предприятиях железнодорожного транспорта";
3. Добавить предмет "Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий";
4. Добавить предмет "Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения"
5. Изменить предмет "Электроснабжение предприятий ж.д. транспорта " на предмет " Электроснабжение высокоскоростных магистралей";

№	Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (Узбекистан)	Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (Узбекистан)	№	Характеристика дисциплины
	Магистратура-Электроснабжение (железнодорожный транспорт) (действующий)	Магистратура-Электроснабжение (железнодорожный транспорт) (предлагаемый)		
	1512 часов (за 2 года)	1512 часов (за 2 года)		
	www.tashiit.uz	www.tashiit.uz		
	Предмет	Предмет		
Общеметодологические дисциплины				
1-7	Предметы первого блока	Предметы первого блока	1-7	Предметы сохраняются
Специальные дисциплины				
8	Электромагнитная совместимость и проектирование электроустановок на предприятиях железнодорожного транспорта			Предмет упраздняется. Материалы данного предмета охвачены курсом "Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения".
9	Энергоаудит и электрические сети на предприятиях железнодорожного транспорта			Предмет упраздняется. Материалы данного предмета охвачены курсом "Электроснабжение высокоскоростных магистралей".
10	Релейная защита и автоматизация системы электроснабжения	Автоматизация систем электроснабжения и релейная защита	8	Предмет сохраняется
11	Электроснабжение предприятий ж.д. транспорта	Электроснабжение высокоскоростных магистралей	9	Предмет усовершенствуется с учетом тенденций развития высокоскоростного движения РУз
12	Перенапряжения и изоляция	Перенапряжение и изоляция	10	Предмет сохраняется
		Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий	11	Предмет внедряется с учетом тенденций развития высокоскоростного движения РУз
		Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения	12	Предмет внедряется с учетом развития электрификации железных дорог РУз
Дисциплины по выбору				
13-14	Дисциплины по выбору			Дисциплины по выбору

ВУЗ	Общее количество часов	Период обучения (год)	1 БЛОК	2 БЛОК	3 БЛОК	4 БЛОК	5 БЛОК Курсы по выбору	ИТОГО
Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (действующий)	1512	2	7	5	2	-	-	14
University of Birmingham (UK) Университет Бирмингема (Великобритания)	120	1	-	3	4	-	-	7
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY (CZ) Технический университет Брно (Чехия)	280	2	-	5	7	-	-	12
Ташкентский институт инженеров железнодорожного транспорта (действующий)	1512	2	7	5	2	-	-	14

Результат оптимизации:		
Количество предметов (14) не изменилась, 2 предмета исключено, 2 предмета добавлено, при неизменной общей нагрузке 1512 часов		
Предметы исключенные из учебного плана (2):	Усовершенствованные предметы (3):	
	Было	Стало
Электромагнитная совместимость и проектирование электроустановок на предприятиях железнодорожного транспорта	Электроснабжение предприятий ж.д. транспорта	Электроснабжение высокоскоростных магистралей
Энергоаудит и электрические сети на предприятиях железнодорожного транспорта	-	Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий
	-	Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения

Предметы изучаемые по специальности "Электроснабжение (железнодорожный транспорт)" 1-2 курс

1 курс		2 курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр
Научно-исследовательская методология	Национальная идея: стратегия развития социально-экономического развития Узбекистана	Культура речи	Квалификационная практика
Педагогическая технология и педагогическое мастерство	Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения		
Практический иностранный язык			
Информационные технологии	Релейная защита и автоматизация системы электроснабжения		
Патентование, лицензирование и сертификация			
Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий		Перенапряжения и изоляция	
Электроснабжение высокоскоростных магистралей			
Научно-исследовательская работа и подготовка магистерской диссертации			
Научно-педагогическая работа			

№	Название предмета	Название местной существующей литературы, автор, год	На сколько процентов существующая литература отвечает современным требованиям (%)	Аналог существующей литературы в мире	Потребность в приобретении литературы	Потребность в написании новой литературы
1	Электроснабжение высокоскоростных магистралей		50%	Kiessling, Puschmann, Schmiender, Contact Lines for Electric Railways Urheberrechtlich geschutztes material Germany, 2009	50%	100%
2	Электродинамические процессы в контактной сети высокоскоростных линий		50%	Kiessling, Puschmann, Schmiender, Contact Lines for Electric Railways Urheberrechtlich geschutztes material Germany, 2009	50%	100%
3	Диагностика и контроль технического состояния объектов тягового электроснабжения		50%	E. Pilo. Power supply, Energy Management and Catenary Problems relay protection. MPG Book Group WIT Press. Great Britain 2010	50%	100%

Проректор по учебной работе
Ташкентского института инженеров
железнодорожного транспорта

Каримова Ф.Ф.

Заведующий кафедрой «Электроснабжение
железнодорожных дорог»

Амиров С.Ф.

**5A310201 – Электр таъминоти (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислиги бўйича ўқув фанларининг рўйхати**

Т/р	Ўқув фанлари (курслар) ва илмий фаолият турларининг номи	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларидан
1.00	Умумметодологик фанлар	260
1.01	Илмий-тадқиқот методологияси	65
1.02	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	65
1.03	Амалий хорижий тил	130
2.00	Мутахассисликлар фанлари	870
2.01	Электр таъминоти тизимини автоматлаштириш ва релели ҳимоя	250
2.02	Юқори тезликдаги магистралларнинг электр таъминоти	190
2.03	Юқори тезликдаги контакт тармоғи линиясидаги электродинамик жараёнлар	190
2.04	Тортиш электр таъминоти объектларининг техник ҳолатини диагностика ва назорат	240
3.00	Танлов фанлари	490
	<i>Танлов фанлари*</i>	490
	Жами:	1620
4.00	Илмий фаолият	2430
4.01	Илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик иш, магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1026
4.02	Илмий семинар	270
4.03	Илмий амалиёт (стажировка)	1134
	ЖАМИ:	4050
5.00	Аттестациялар	378
	ҲАММАСИ	4428